

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/37/2022
Identifikačné číslo spisu:	2218011520
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2218011520.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného D. F. a spol., pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 28. marca 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného D. F. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 14. mája 2019, sp. zn. 6To/10/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného D. F. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 3. októbra 2018, sp. zn. 1T/79/2018 bol obvinený D. F.(ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným v bode I) rozsudku pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, spáchaného formou spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bode II) rozsudku pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

bod I)

v čase od 18:10 hod. dňa 04.07.2017 do 06:00 hod. dňa 05.07.2017 v obci A. W., W. ulica č. XX/XX, okres R. P., sa spoločným konaním (s I. B.) dostali cez záhradu uvedeného rodinného domu na dvor rodinného domu pod vyššie uvedeným číslom, kde obvinený D. F. rozbil sklenenú výplň dvojkrídlového chodbového okna a cez tento otvor následne otvoril kľučkou okno, cez ktoré sa potom obaja dostali do domu, kde všetko prehľadali a z kuchyne z regálu odcudzili 1 kus bioptron lampy značky Zepter v hodnote 240 eur, 1 kus tlakomeru - tonomeru v hodnote 38 eur, 6 kusov fliaš alkoholu v hodnote 41,94 eur, z iných častí domu potom odcudzili 4 kusy krištáľových váz v hodnote 140 eur, 3 sady pohárov v hodnote 135 eur a 2 kusy krištáľových mís v hodnote 40 eur, z mrazničky odcudzili 12 kg mrazeného

bravčového mäsa v hodnote 60,78 eur, 10 kg kuracieho mäsa v hodnote 59 eur, ďalej odcudzili 8 kusov damaskových obliečok v hodnote 56 eur, 6 kusov osušiek v hodnote 6 eur, 1 kus dámskych náramkových hodínok v hodnote 48 eur a 2 kusy 50-eurových bankoviek, čím poškodenej I. A., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. W., W. č. XX/XX, okres R. P., spôsobili krádežou škodu vo výške 964,72 eur podľa odborného vyjadrenia a poškodením sklenenej výplne okna škodu vo výške približne 50 eur, podľa udania poškodenej, pričom obvinený D. F. už bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/29/2014 zo dňa 26.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.10.2014, odsúdený za zločin porušovania domovej slobody podľa ust. § 194 ods. 3 Trestného zákona,

bod II)

v čase približne o 02.00 hod. dňa 07.08.2017 v obci G., okres R. P., na Hlavnej ceste č. XXX rozbil sklenenú výplň plastových dverí na predajni T. K. č. XX-XXX, následne vošiel do predajne, kde zo stojana na cigarety nad pokladňou odcudzil 230 kusov škatúl cigariet rôznych značiek v hodnote 646,88 eur, čím spotrebnému družstvu K. T.V. so sídlom R. P., B. Q. Q. XXX, IČO: XX XXX XXX, krádežou spôsobil škodu vo výške 646,88 eur a poškodením dverí škodu vo výške 785,55 eur, pričom obvinený D. F. už bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/29/2014 zo dňa 26.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.10.2014, odsúdený za zločin porušovania domovej slobody podľa ust. § 194 ods. 3 Trestného zákona.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona, § 41 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil súd prvého stupňa obvinenému aj trest prepadnutia vecí a to: rukavíc a kukly v prospech štátu.

Okresný súd zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 21. februára 2018, sp. zn. 4T/4/2018 vo výroku o vine, ako aj vo výroku o treste ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine podklad.

Súd prvého stupňa taktiež podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodenú I. A., nar. X. L. XXXX, bytom A. W., W. č. XX/XX a spoločnosť K. so sídlom R. P., B. Q. Q. XXX, s ich nárokmi na náhradu škody na civilný proces.

Proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu podal obvinený vo svoj prospech odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. mája 2019, sp. zn. 6To/10/2019, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obvinenému D. F. podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona a § 41 ods. 2 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil u obvineného výrok o treste odňatia slobody v rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 21. februára 2018, sp. zn. 4T/4/2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ladislava Pongrácza, so sídlom v Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie č. 1203, vo svoj

prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V podanom dovolaní po zrekapitulovaní rozhodnutí okresného a krajského súdu obvinený namietal, že mu bol uložený neprimerane prísny trest, pričom vzhľadom na jeho priznanie a na okolnosti prípadu boli, podľa jeho názoru, splnené podmienky aj na použítie § 39 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona. Ďalej namietal, že skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa je nesprávne právne posúdený, ich postupom boli porušené aj hmotnoprávne ustanovenia, keďže obvinenému bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby s tým, že jeho konanie nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu, za ktorý bol odsúdený, pretože s účinnosťou od 1. augusta 2019 došlo k novele § 212 Trestného zákona.

Na podklade vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach § 2 ods. 9, ods. 10 Trestného poriadku, § 34 ods. 2 Trestného zákona, čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvineného a zároveň, aby zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj rozsudok krajského, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby vec znova prerokoval a rozhodol.

Vo vlastnoručne napísanom podaní obvinený okrem už uvedeného namietal, že na hlavnom pojednávaní konanom 3. októbra 2018 urobil vyhlásenie o vine, v dôsledku čoho okresný súd jeho vyhlásenie prijal a dokazovanie vo veci nevykonával. V nadväznosti na to dôvodil, že prijatím vyhlásenia obvinený umožnil súdu určitý zjednodušený postup vo veci, keďže nemusel vykonať dokazovanie. V tejto súvislosti poukázal na obsah stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 44/2017 a zdôraznil možnosť mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona z dôvodu vyhlásenia viny. Právnu kvalifikáciu ustáleného skutku považoval za nesprávnu, dnes už neexistujúcu, nedôvodnú, nespravodlivú. Na tomto podklade potom navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a uložiť mu podľa dnešného Trestného zákona spravodlivý a menej prísny trest.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Dunajská Streda (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý po zrekapitulovaní konania predchádzajúceho podanému dovolaniu k námietkam obvineného vo vzťahu k prísnosti trestu uviedol, že dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je len uloženie nezákonného trestu, nie trestu, ktorý sa obvinenému javí ako nespravodlivý či neprimeraný. Ďalej argumentoval tým, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody na zvýšenej dolnej hranici trestnej sadzby pri použití § 38 ods. 5 Trestného zákona, takže ani zohľadnenie akýchkoľvek ďalších poľahčujúcich okolností by u obvineného nemalo vplyv na výmeru jeho trestu. Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa aplikácie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona prokurátor vyjadril uviedol, že na takýto postup súdu nie je pri ukladaní trestu právny nárok, navyše obvinený bol už v čase podania obžaloby viacnásobným recidivistom, v odpise registra trestov mal 16 záznamov, preto použitie vyššie spomenutého ustanovenia by bolo podľa názoru prokurátora v rozpore s účelom trestu. Za rovnako nedôvodnú považoval prokurátor aj námietku obvineného týkajúcu sa právneho posúdenia skutku a potreby uloženia trestu podľa aktuálneho znenia Trestného zákona, keďže obvinený bol v prejednávanej veci odsúdený 14. mája 2019, pričom k ním spomínanej novele § 212 Trestného zákona došlo s účinnosťou od 1. augusta 2019, teda v čase, keď obvinený už bol právoplatne odsúdený.

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou

oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolať uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V podanom dovolaní obvinený okrem iného namietal, že súdmi nižšieho stupňa ustálené skutky boli nimi nesprávne právne kvalifikované vyjadriac názor, že jeho konanie malo byť posúdené podľa § 212 Trestného zákona avšak v znení účinnom od 1. augusta 2019, teda v znení zákona č. 214/2019 Z. z.

Z predloženého spisu je však zrejmé, že okresný súd rozhodol o vine a treste obvineného na hlavnom pojednávaní konanom 3. októbra 2018 potom, čo dovolať vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinným zo spáchania skutkov kladených mu za vinu s tým, že okresný súd takéto vyhlásenie obvineného prijal.

To potom ale znamená, že obvinený nie je oprávnenou osobou na podanie dovolania proti výroku o vine, pretože za vyššie popísanej situácie môže podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku len minister spravodlivosti. Ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno totiž vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] - primerane rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 12/2017, 53/2021.

Obvinený teda nie je oprávnenou osobou na podanie dovolania, čo do výroku o vine, keďže urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku s tým, že dovolanie za takejto situácie je oprávnený podať len minister spravodlivosti (prípadne aj na podnet obvineného), avšak aj to len z

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože to ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku vylučuje [pripúšťa podanie dovolania len podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku].

Napriek tomu nad rámec uvedeného len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší.

V prejednávanej veci výrok o vine obvineného nadobudol právoplatnosť 3. októbra 2018 v dôsledku prijatia vyhlásenia o vine zo strany obvineného, proti ktorému (výroku o vine) z tohto dôvodu už nebolo odvolanie prípustné, výrok o treste nadobudol právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania 14. mája 2019. Novela Trestného zákona, ktorej uplatnenia sa obvinený dožaduje však nadobudla účinnosť až 1. augusta 2019, preto súdy nižšieho stupňa v čase pred 1. augustom 2019 nemohli predvídať zmenu zákona a ani ju uplatniť, keďže v tomto čase ani nenastala, pritom novela Trestného zákona prinášajúca zmenu § 212 neobsahuje také prechodné a záverečné ustanovenia, ktoré by súdom ukladali už právoplatne uložené tresty späťne prehodnocovať a opätovne o nich rozhodovať.

V konečnom dôsledku teda Trestný poriadok nevytvára zákonný rámec na to, aby najvyšší súd mohol na podklade dovolania obvineného po prijatí jeho vyhlásenia o vine naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vecne preskúmať.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

Citované ustanovenie predstavuje osobitný dovolací dôvod vo vzťahu k ustanoveniu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pokrývajúceho vo všeobecnosti chyby spôsobené nesprávnym použitím hmotnoprávneho ustanovenia. Z tohto dôvodu má vo vzťahu k nemu charakter špeciálneho ustanovenia („lex specialis”).

Jeho použitie prichádza do úvahy „len“ v dvoch základných situáciách, a to v prípade, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda pod dolnú alebo nad hornú jej hranicu alebo v prípade, že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa, pričom jednotlivé druhy trestu sú vymenované v ustanovení § 32 Trestného zákona.

Obvinený bol v prejednávanej trestnej veci v bode I) napadnutého rozsudku okresného súdu uznaný vinným z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a v bode II) z pokračovacieho zločinu krádeže podľa ustanovenia § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa ustanovenia § 245 ods. 1 Trestného zákona s tým, že Trestný zákon za najprísnejšie trestný stíhaný trestný čin (§ 41 ods. 1 Trestného zákona) stanovuje trestnú sadzbu v rozmedzí od 3 do 10 rokov.

Vzhľadom ale na to, že obvinený sa opätovne dopustil zločinu, v súlade s ustanovením § 38 ods. 5 Trestného zákona bola v jeho prípade pri ukladaní trestu zvýšená dolná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu z rozdielu medzi jej hornou a dolnou hranicou (§ 38 ods. 8 Trestného zákona) na úroveň 6 rokov a 6 mesiacov.

V prejednávanej veci bol zároveň ukladaný súhrnný trest s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona, keďže dvoma skutkami zo strany obvineného došlo k spáchaniu dvoch úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, pričom v takom prípade sa zvyšuje horná hranica zákonom stanovenej

trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. V prejednávanej veci u najprísnejšieho z posudzovaných trestných činov [zločin krádeže podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona (trestná sadzba od 3 rokov do 10 rokov)] sa horná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody zvýšila o jednu tretinu konkrétne na úroveň 13 rokov a 4 mesiace.

Z uvedeného je potom zjavné, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby po jej úprave (od 6 rokov a 6 mesiacov až do 13 rokov a 4 mesiacov), pričom trest odňatia slobody je takým druhom trestu, ktorý zákon za takýto trestný čin pripúšťa.

Obvineným namietaná neprimeranosť trestu pritom nenapĺňa žiaden dovolací dôvod, a to ani podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Ako to už bolo vyššie naznačené Trestný poriadok upravuje vo vzťahu k výroku o treste dva dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. h), a to v prípade, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo ak bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Uvedený spôsob vymedzenia dovolacích dôvodov vo vzťahu k rozhodnutiu o treste potom vylučuje použiť ako dôvod dovolania ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku s poukázaním na skutočnosť, že súd pri ukladaní trestu nepoužil ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, lebo uplatnený dovolací dôvod nie je obsahovo naplnený. Nepoužitie tohto ustanovenia súdom pri rozhodovaní o výroku o treste zjavne nie je otázkou právneho posúdenia skutku, ani nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 58/2007).

Hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona (resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďovať pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona (resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, resp. § 40 Trestného zákona v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod (primerane stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 5/2011).

Z uvedeného je teda zrejmé, že výška trestu je v dovolacom konaní revidovateľná len vtedy, ak bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej sadzby (v rámci trestu, ktorý zákon za stíhaný trestný čin pripúšťa). Námietka spočívajúca v tom, že malo byť použité zmierňovacie ustanovenie (§ 39 Trestného zákona) je výhradou týkajúcou sa neprimeranej prísnosti uloženého trestu. Túto však možno použiť len ako odvolací dôvod a nie ako dôvod dovolania. Preto spomenutá námietka nenapĺňa žiadny dovolací dôvod (primerane aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/52/2015).

Vyššie uvedené námietky obvineného, vrátane námietok smerujúcich k nepoužitiu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, preto dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku zjavne nenapĺňajú.

Nad rámec uvedeného, len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že len existencia mimoriadnej, zvláštnej, nie bežnej okolnosti, ktorá by mohla mimoriadne zníženie trestu opodstatňovať (napríklad vyhlásenie o vine) pre použitie ustanovení o mimoriadnom znížení trestu nestačí. Aj v takýchto prípadoch súd môže, ale nemusí trest mimoriadne, a to aj pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, znížiť, pričom pri takomto rozhodovaní bude vždy zvažovať, či trest pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu bude pre ochranu spoločnosti postačujúci.

V odpise registra trestov má obvinený 16 záznamov, čo znamená, že v 16 prípadoch sa už trestnej činnosti, a to aj majetkového charakteru dopustil (aj keď niektoré z predchádzajúcich odsúdení obvineného sú zahladené, z hľadiska hodnotenia osoby páchatel'a sa fikcia neodsúdenia na skutočnosť, že aj v tomto prípade sa trestného činu dopustil, nevzťahuje). To potom znamená, že obvinený má zjavne absolútne ľahostajný prístup k dodržiavaniu všeobecne záväzných a všeobecne akceptovaných pravidiel správania sa, pričom doposiaľ uložené tresty, a to aj odňatia slobody, výchovný účel uňho nespĺnili. V takomto prípade vystupuje do popredia ochranný účel trestu, teda dosiahnutie (izoláciou obvineného, ktorý nie je schopný sa z uloženého trestu odňatia slobody poučiť) aspoň ochrany spoločnosti pred páchaním trestnej činnosti z jeho strany tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Za takejto situácie potom, pri potrebe akcentácie ochranného účelu trestu, priestor pre mimoriadne zníženie trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu ani najvyšší súd nevzhládol, keďže takto uložený trest (pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu) by svoj účel zjavne neplnil. Ani najvyšší súd preto dôvod pre použitie ustanovení pre mimoriadne zníženie trestu z dôvodov na strane obvineného (mnohonásobný špeciálny recidivista) nevzhládol.

Vzhľadom na to, že obvinený D. F. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.